

ΚΟΜΒΟΛΟΓΙΟΝ ΑΝΑΠΟΔΩΝ

ΕΝΘΥΜΕΙΣΘΕ, πιστεύω, φίλε κ. Σκόκε, ὅτι ὁ δαφνοστεφής συγγραφεὺς τοῦ τελευταίου βραβευθέντος Φάιβ-ο-κλὸκ ἔλεγεν ὑμῖν πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν, ὅτι οὗτος ἐνεπνεύσθη εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ θέματος τῆς κωμωδίας του ὑπὸ τοῦ ἐνὸς ἐκ τῶν δύο ἀναπόδων, ἅτινα ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὸ Ἐθνικὸν Ἡμερολόγιόν σας τοῦ ἔτους 1903. Ἡ ἀπροσδόκητος αὐτῆ εἵδησις σᾶς ἠγαράστησεν, ὡς ἀντελήφθη, ἐμὲ δὲ ὑπέβαλεν εἰς νεωτέρας ὑποχρεώσεις, ὅπως κατασκευάσω μικρὸν κομβολόγιον ἀναπόδων ἐξ ἐκείνων, ἅτινα πάντες βλέπομεν περὶ ἡμᾶς ἀπὸ πρωίας μέχρις ἐσπέρας καὶ διὰ τοῦτο συνειθίσασμεν, πιστεύοντες πλέον, ὅτι τὰ ὀρθὰ εἶναι ἀνάποδα.

Καὶ ἰδοὺ κατ' εὐθείαν εἰς τὸ ἔργον.

Ἀνάποδον πρὸ παντός θεωρῶ νὰ ζητῆτε ἀπὸ ἐμὲ φαῖδρον σκαλάθυρμα ἐν ἐποχῇ κυνικῶν καυμάτων, ὅτε ὁ ἐγκέφαλος τῶν Ἀθηναίων ἐνεκα τῆς ἡλιακῆς θερμότητος εἶναι εἰς ρευστὴν κατάστασιν. Ἐννοεῖται ὅτι καὶ ὁ ἰδικός μου δὲν εἶναι προνομιούχος, ὅπως ἀντιστῆ εἰς τὰς οὐχὶ δροσερὰς ἀκτῖνας τοῦ εἰσέτι ἐπίδεικνύοντος τὴν φαλάκραν τοῦ Ὑμηττοῦ, διότι ... τὸ δημόσιον ἐνοικιάζει τὰς βοσκὰς του εἰς τοὺς ποιμένας, οἵτινες χάριν αὐτῶν ἐπιμελῶς πυρπολοῦσι πᾶν αὐθαδὲς δενδρύλιον, ὅπερ ἤθελε τολμήσῃ νὰ ἐμφανισθῆ ἐνώπιόν των. Καὶ ὅμως πάσῃ θυσίᾳ ὀφείλω νὰ χαράξω τὰς ὀλίγας ταύτας γραμμάς, διὰ νὰ μὴ ἀπουσιάσω, ἔστω καὶ ἅπαξ ἐν διαστήματι δεκαοκταετίας, ἐκ τῆς χορείας τῶν συντακτῶν τοῦ τακτικῶς κατ' ἔτος μετ' ἀκριβείας ἀγγλικῆς ἐκδόδομένου Ἡμερολογίου, καίπερ ὁ διεθυντὴς αὐτοῦ διατηρεῖ εἰσέτι τὴν ἑλληνικὴν ἐθνικότητα. Καὶ τοῦτο ἐν ἔτι περιπλέον ἀνάποδον ... Ὑπ' εὐθύνην σας λοιπὸν τὸ ποιὸν τοῦ ζητηθέντος κομβολογίου, ἀφοῦ πρὸς συλλέκτην ἀναπόδων ἀπηυθύνθητε.

Τῇ ἀληθείᾳ ὅπου καὶ ἂν στρέψω περικυκλοῦμαι ὑπὸ ἀναπόδων. Ἡ Φερενικὴ μου καὶ ἡ Ἀθηναῖ μου, δύο μικρὰ ἀγγελάκια — τὰ ὅποια ὅταν μ' ἐνοχλῶσιν εἰς τὰς ἐργασίας μου ἀποκαλῶ

καὶ διαβολάκια — συχνάκις μὲ συμβουλεύουσιν, ὅτι εἶναι προτιμότερόν νὰ παίξω μαζί των παρὰ νὰ μελετῶ καὶ νὰ γράφω. Ἐνῶ δὲ ἀναγνωρίζω, ὅτι ἔχουσι δίκαιον, δὲν ἀποφασίζω νὰ ὑπακούσω!

Ἀνέρχομαι πρὸς τὰς Ἀθήνας μὲ τὸ τράμβαϋ, θαυμάζων τὰ πάντοτε νέα ἐρεῖπια τοῦ Παρθενῶνος. Ἄλλο ἀνάποδον. Ἄλλ' αἰφνης αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκην νὰ φέρω τὸ μανδύλιόν μου πλησίον τῆς ρινός. Συνέρχομαι ἐκ τῶν ἀρχαιολογικῶν μου ὄνειροπολήσεων καὶ τότε βλέπω τὰ ἐπὶ δεκκετηρίδας εὐωδιάζοντα σφαγεῖα, ἅτινα οἱ Βαυαροὶ ἐγκατέστησαν πρὸ τῆς Ἀκροπόλεως, ὅπως περιποιηθῶσι, φαίνεται, πλείοτερον τοὺς ἀρχαιολόγους. Βλέπων δὲ παρατεινομένην τὴν ἐκεῖ ὑπαρξίν των, διστάζω, ἐὰν οἱ ἄρχοντες τῶν Ἀθηνῶν, οἵτινες διεδέχθησαν τὸν Περικλῆ, ἐὰν οἱ βασιλεῖς, ἐὰν οἱ ὑπουργοί, ἐὰν οἱ δήμαρχοι, ἐὰν οἱ δημοτικοὶ σύμβουλοι ἔχουσι ρῖνας καὶ ὄσφρησιν ἀνθρώπων ἢ ... Ἄλλὰ βλέπω πάντας παρελκύνοντας μετὰ ρινῶν καὶ μετὰ πολλῆς ἀδιαφορίας. Τότε πείθομαι, ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἀνάποδος.

Διέρχομαι ἐκ τῆς γεφύρας τοῦ ποταμοῦ Ἰλισσοῦ καὶ ἀναζητῶ ὕδατα. Ἄλλ' ἀντ' αὐτῶν βλέπω φορτηγοὺς ἀμάξας ... ἀντλούσας λίθους ἀντὶ ὕδατος!

Κατέρχομαι εἰς τὰ Φάληρα, διὰ νὰ διασκεδάσω τὴν θλίψιν μου πρὸς ἀνεύρεσιν ὕδατος ἔστω καὶ ἄλμυροῦ. Ἄλλὰ καὶ ἐκεῖ βλέπω τοὺς καρραγωγεῖς, παραλαμβάνοντας ἄμμον, ἀγορασθεῖσαν παρὰ τοῦ δημοσίου — κυρίως τῆς παραλίας — «καθόσον μέσος βρέχεται ἀπὸ τὰς μεγίστας πλὴν συνήθεις ἀναβάσεις τῶν ὑδάτων». Ἐκ τῆς τοιαύτης ὅμως ἀγοραπωλησίας ὁμολογουμένως σπουδαίως ὠφελεῖται καὶ τὸ δῆμόσιον — πενήντα λεπτὰ κατὰ κάρρον — καὶ οἱ περιοικοῦντες πλείοτερον, διότι τρώγουσι δωρεὰν τὰ βρακκηρίδια τῶν ἐλῶν, τὰ ὁποῖα ἀδαπάνως καὶ ἀθορύβως καλλιεργοῦνται διὰ τῆς ἀφαιρέσεως τῆς ἄμμου, καθ' ὃν χρόνον οἱ Ἀδὰμ καὶ αἱ Εὐαί, ἄνευ φύλλων συκῆς, περιφέρονται εἰς τὴν μαγευτικὴν ἀκτὴν, κτήνη δὲ καὶ κάρρα λούονται εἰς τὴν φαληρικὴν θάλασσαν, ἔνθα ὁ Δημοσθένης ἐγύμνασε τὴν γλῶσσιν του κατὰ τῶν Μακεδόνων... Οἷα μεταβολὴ ἀνάποδος!

Μὲ προσελκύει τὸ πρὸς δεξιᾷ τοῦ Κεντρικοῦ Φαλήρου ὠραῖον Ἀκταῖον ἐν τῇ ἀκτῇ τοῦ Νέου Φαλήρου, ἐν τῇ ὁποίᾳ ὡς ἐν κήπῳ φαίνονται κινούμενα τὰ πλέον δυσεύρετα ἄνθη εἰς τὰς κορυφὰς τῶν ἐλαφρῶν γυναικείων κεφαλῶν πάσης καλλονῆς καὶ ἀσχημίας καὶ παντὸς ὄγκου. Βλέπω τοὺς κυρίους, στηριζομένους εἰς γυναικείους βραχίονας· ἄλλους εἰς τὸ Ἄϊ — Λαίψ, ὅπερ εἶναι τὸ πρωτότοκον τέκνον τοῦ ἐν τῇ πλατείᾳ τοῦ συντάγμα-

τος παρά τὸ Grand — Hôtel ὁμωνύμου πατρὸς — λαμβάνοντας ὀρεκτικὰ μὲχρι ποσότητος ἀνορεξίας. Τοὺς τρώγοντας ἐν τοῖς ἐστιατορίοις πίνοντας οἶνον χάριν τონώσεως μὲχρι ἀτονίας. Εἰς τὸ φαληρικὸν θέατρον διδασκουμένας τὰς γαλλικὰς κωμωδίας εἰς μαθητρίας καὶ μαθητὰς ἀπὸ ἡλικίας δύο ἐτῶν καὶ ἄνω. Τοὺς ἄνευστρατοῦ στρατηγούς καὶ τοὺς ἄνευ ἐπαρκῶς στόλου ναυάρχους τῶν γλυκῶν ὑδάτων, ἵνα μὴ εἶπω : τῶν αἰθουσῶν. Τοὺς βουλευτὰς, ἀναπαυομένους ἀπὸ τῆν ἐργασίαν τῆς διοικήσεως τῶν ἐπαρχιῶν τῶν καὶ τοὺς ὑπουργούς, ἀνάκουφιζομένους ἐκ τῶν ὑπογραφῶν ἐν νομοσχεδίοις τῶν τμηματαρχῶν τῶν ἢ ἐν διατάγμασι διορισμοπροβιβάσμομεταθέσεων κτλ. κτλ. κτλ. Ἀνοίγω τοὺς ρῶθωνάς μου διὰ νάναπνεύσω τέλος πάντων θαλάσσιον ἰώδιον, διότι ὑποθέτω ὅτι τοιοῦτος σκοπὸς θὰ συνεκέντρωσε τοσοῦτον πλῆθος εἰς τῆν πλάααζ, κατὰ τοὺς γαλλίζοντας. Ἄλλ' εὐθὺς εἰσβάλλουσιν ὀρηκτικῶς, δίκην βουλγαρικῶν συμμοριῶν, τὰ μεγαλόβια τῶν ἀκαθάρτων ὑδάτων τῶν ἐργοστασίων, ἅτινα χύνονται πρὸ τῶν ἐστιατορίων ἕνεκεν ἀξιεπαίνου προνοίας τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν.

Ἀποφασίζω τέλος νὰ δοκιμάσω τῆν τύχην μου καὶ ἐντὸς τῆς θαλάσσης. Ἄλλὰ καὶ ἐκεῖ ὁ κακὸς δαίμων τῶν ἀναπόδων μὲ καταδιώκει. Συναντῶνται οἱ ποταμίσκοι τῶν ἐργοστασίων μετὰ προϊόντων παντὸς εἶδους τῶν ναυλοχούντων πολεμικῶν πλοίων τῶν διαφόρων ἐθνικοτήτων.... μεταξύ τῶν ὁποίων καὶ τὰ ἑλληνικά, ἅτινα, διακρῦντος τοῦ πολέμου, μετέβησαν εἰς Σκίαθον ἀντὶ τῆς Θεσσαλονίκης διὰ νὰ καταδιώξωσι τοὺς ἀστακοὺς ἀντὶ τῶν ἐχθρῶν! . . ὦ πόσα, πόσα ἀνάποδα! . .

Τρέπομαι καὶ πάλιν εἰς ἄτακτον φυγὴν ἐκ τῶν παραθαλασσίων μερῶν, ἀποφασίσας νὰ εἰσέλθω τέλος πάντων εἰς τὰς κλεινάς Ἀθήνας. Ἄλλὰ τί δὲν ἀκούω καὶ τί δὲν βλέπω καθ' ὁδὸν ἐν ταῖς ἀμαξίαις τοῦ τροχοδρόμου τῆς περιφήμου βελγικῆς εταιρίας, ἧτις ἐχρησιμοποίησε καὶ αὐτὰς τὰς πλατείας καὶ τὰς ἀγυῖας τῶν ἀθηναϊκῶν προαστείων διὰ τῆς καλλιεργείας τοῦ σανοῦ. Ἐντὸς τῶν ἀμαξῶν εἰδοποιεῖται ὁ ταξειδιώτης, πλὴν τῆς ἀπαγορεύσεως τοῦ καπνίζειν, καὶ ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ μεταφέρῃ ἐκάστη αὐτῶν πλείονας τῶν 24 ἀνθρώπων. Καὶ ὁμοῦς ἐντὸς μὲν εἶναι ἐστιβαγμένοι δίκην σαρδελῶν ἴσως διπλάσιοι, μὴ ὑπολογιζομένων τῶν ὑλακτούντων κυνῶν καὶ ἐξ εὐχαριστήσεως τοῦ θαλασσίου λουτροῦ προστριβομένων εἰς τοὺς ἐπιβάτας καὶ τὰς ἐπιβάτιδας· ἐκτὸς δὲ κρέμανται μὲ τὸν ἕνα πόδα ἐπὶ τῆς βαθμῖδος, δίκην σταφυλῶν, πάντες οἱ ἀρεσκόμενοι εἰς τὰ ἀκροβατικά

γυμνάσια, ἵνα διασκεδάζωσιν οὕτω καὶ τὰ ὄργανα τῆς ἀστυνομίας ἐξ εὐγνωμοσύνης ἐπὶ τῇ αὐστηρᾷ τηρήσει τῶν ἀστυνομικῶν διατάξεων. Καπνὸς μετὰ γαιανθράκων περιποιεῖται τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἐπανερχομένων ἐκ τῆς διασκεδάσεως, ὠραίους καὶ ἀσχήμους ἀδιακρίτως, καθ' ὃν χρόνον καὶ διάφοροι καπνοδόχοι σιγαρέτων καὶ πούρων σχηματίζουσι πυκνὴν ὁμίχλην, ἐν τῇ ὁποία διακρίνεται, εἰ καὶ μετὰ τινὸς δυσκολίας, ὅτι πλείστοι τῶν καπνιζόντων ἔχουσι συμπλήρωσιν ὀπωσδῆποτε τὸ 15ον ἔτος τῆς ἡλικίας των. Ἐν παρενθέσει εἰρήσθω, ὅτι τελευταῖον ἐν Σμύρῃ εἶδον καὶ κυρίαν ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς Ἀσίας, εὐρωπαϊστὶ ἐνδεδυμένην, ροφῶσαν ἡδονικώτατα ν α ρ γ ι λ ἔ ν ! Ὁ θεὸς νὰ μᾶς φυλάξῃ, ὅπως μὴ φθῶσῃ ὁ γυναικεῖος οὗτός συρμὸς μέχρις Ἀθηνῶν. Τὸ σιγαρέτον τῶν Οὐγγαρίδων καὶ τῶν Ὁθωμανίδων νομίζω ὅτι εὖρε μιμητρίας ἐν Ἀθήναις.

Κλεισμένης τῆς παρενθέσεως, ἀκούω πανταχόθεν ὁμιλίας τῶν νεανίδων, καὶ οὐκ ὀλίγων νέων, οἵτινες ἔλαβον τὴν λεπτοτέραν ἀνατροφὴν, γαλλιστί, ἀγγλιστί, γερμανιστί καὶ ἀμφιβάλλω πρὸς στιγμὴν, ἐὰν εὐρίσκωμαι ἐν Ἑλλάδι, μάλιστα ὅταν φθάνωσι μέχρις ἐμοῦ καὶ ὁμιλῶσι ἀλβανιστί. Ἄλλ' ἐνθυμοῦμαι, ὅτι εἰς πολλὰ χωρία τῶν Ἀθηνῶν ἡ ἐπίσημος γλῶσσα εἶνε ἡ ἀλβανικὴ. Ἄλλως δέ, ἀκούονται καὶ τινες μαλλιαροί, συνδιαλεγόμενοι, μὲ τὸν μονύελον ἀνὰ χεῖρας εἰς τὴν π α ρ α σ κ ε υ α σ θ ε ἶ σ α ν χυδαϊκὴν, ὡς δῆθεν ὁμιλουμένην ὑπὸ τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ. Εὐτυχῶς καὶ ἄλλοι, μὴ τυχόντες λεπτῆς ἀνατροφῆς — πρόστυχοι ὑπὸ τῶν ψευδοαριστοκρατῶν λεγόμενοι — ἀκούονται λαλοῦντες τὴν ἐλληνικὴν γλῶσσαν.

Βλέπω τοὺς λαίμους ἀμφοτέρων τῶν φύλων, αὐστηρῶς φυλακισμένους μέχρις ὧτων, πολλὰς δὲ χεῖρας γυναικεῖας γυμνάς ἐκ στολισμῶν, ὅπως ἐπιδεικνύηται ἡ λευκότης των. Ὁ λ ω ς ἀ ν τ ι θ ἔ τ ω ς πολλοὺς νέους, ἄρτι μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν σπουδῶν τῶν ἐπανακάμψαντας ἐκ τῆς Ἑσπερίας — καὶ τὸ ἔ τ ι ἀ ν α π ο δ ῶ τ ε ρ ο ν — πολλοὺς προβεβηκότας τὴν ἡλικίαν, μὲ δακτύλους περιφέροντας κινητὴν ἔχθεσιν ἀπαστραπτόντων καὶ ἀκτινοβολούντων πολυτίμων λίθων καὶ χεῖρας καταδεδικασμένας εἰς τὰ δεσμὰ τῶν βραχιονίων ἄ ν ε υ κ α τ α δ ι κ α σ τ ι κ ῆ ς ἀ π ο φ ἄ σ ε ω ς !

Αἶ, φίλε μου ! Ἐὰν ἐξηκολούθουν τὸ κομβολόγιον τῶν ἀναπόδων μετὰ τοῦ αὐτοῦ μέτρου, ἦτο ἀδύνατον τοῦτο νὰ εὔρη ἐπαρκῆ χῶρον, ὅπως τοποθετηθῇ ἐν τῷ Ἡμερολόγιῳ. Τὸ θέμα μου παρέρχει ὕλην ἀνεξάντλητον, διότι οὐδέποτε θὰ ἐξαντληθῶσιν ἐν τῷ κόσμῳ τὰ ἀνάποδα. Τούτου ἕνεκα ἄς μὴ σοὶ ἐκθέσω τὰ ἀνί-

ποδα, τὰ ὁποῖα εἶδον ἐν τῇ πόλει τῆς σεμνῆς Ἀθηνᾶς. Ἄλλ' ἐάν σᾶς χρησιμεύωσι καὶ ταῦτα, μὲ εἰδοποιεῖτε τὸ προσεχές ἔτος. Ἡ ὕλη δὲν θὰ λείψῃ. Ἀρκεῖ νὰ ἔχετε σελίδας διαθεσίμους.

Ἐν Καλλιθέᾳ (Ἀθηνῶν) τῇ 18 Αὐγούστου 1903.

Γ. ΦΙΛΑΡΕΤΟΣ

ΜΟΡΦΑΙ ΕΚ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

[Ἐπὶ τὸν τίτλον τοῦτον τὸ ἡμέτερον Ἡμερολόγιον, καθιερωῶσαν καὶ ἐφαρμόζον τὸν μέγαν αὐτοῦ σκοπόν : « τοῦ νὰ γνωρίζῃ τὴν Ἑλλάδα εἰς τοὺς Ἕλληνας, καὶ τοὺς Ἕλληνας εἰς τὴν Ἑλλάδα, » θέλει παρουσιάσει βαθμηδὸν τοὺς ἄνδρας ἐκείνους ἐκ τοῦ Ἑλλην. Κοινοβουλίου, οἵτινες οὐ μόνον ὡς ἀρχηγοὶ κόμματος, ὡς ῥήτορες ἢ ὑπουργοὶ διεκρίθησαν, ἀλλὰ καὶ ὅσους εἰργάσθησαν κοινωφελῶς καὶ πατριωτικώτατα ὑπὲρ τοῦ μεγαλείου τῆς χώρας. Εἰς τὸν παρόντα τόμον, ἐνεκεν πληθύσε ὕλης καὶ ἄλλων δυσχερειῶν, δὲν ἠδυνήθημεν νὰ παραθέσωμεν σειρὰν τοιούτων, ὡς διενουόμεθα. Ἄλλ' ἐφεξῆς, θέλομεν τὸ πράξει ἀνελλιπῶς ἐπὶ τῇ πεποιθῆσει ὅτι ἱκανοποιούμεν δικαίαν καὶ εὐλογον ἐπιθυμίαν τῶν ἐν τῷ ἔξω ἐλληνισμῷ ἡμετέρων ἀναγνωστῶν.]

ΚΩΝ. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐκ τῶν αὐτοδημιουργῆτων βιοπαλαιστῶν, οἵτινες μόνοι, ἀφ' ἐαυτῶν, ἄνευ οὐδενὸς στηρίγματος καὶ οὐδενὸς ἐφοδίου, ῥίπτονται εἰς τὸν μέγαν ἀγῶνα τῆς ζωῆς, νικῶσιν, ἀνυψοῦνται καὶ θριαμβεύουσιν. Παιδίον ἔτι, πτωχόν, ἀδυνατοῦν νὰ ἐξ-ακολουθήσῃ τὰς ἐν τῷ σχολείῳ σπουδὰς, ἀναλαβὸν προώρως καὶ τὰ βάρη τῆς ἐνδοῦς οικογενείας, ἤρχισε τὸ στάδιόν του ὡς ἀπλοῦς ἀντιγραφεὺς δι-καστηρίων. Ἡ φιλοπονία, ὁ εὐγενὴς ζῆλος, ἡ μελέτη, ἡ συναίσθησις τοῦ καθήκοντος, ἡ ἀνεξάντλητος δραστηριότης, τοῦ ἠνοιξαν τὸν δρόμον καὶ ἐβάδισεν ἐμπρός, πάντοτε ἐμπρός. Δε-καεπταετῆς προήχθη εἰς γραμματέα

Πρωτοδικείου καὶ εἰς διευθυντὴν τῶν ἀρχείων, εἶτα εἰς γραμμα-τέα τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν, τῶν Ἐφετῶν, τῆς Εἰσκαγγε-

